

**Plaatsingslijst van het archief van Anti-fascistisch Front (AFF)
(1977-2000)**

(S/2001/511, S/2001/530)

Bert Boeckx

Amsab-Instituut voor Sociale Geschiedenis
2001

INLEIDING

Omvang: 30 archiefdozen, 57 beschrijvingen

De archiefvormer

Op 6 november 1974 werd in Antwerpen het Anti-Fascistisch Front (AFF) opgericht. Het AFF ontstond in de slipstream van de solidariteitsacties met het Chileense volk en hun strijd tegen dictator Augusto Pinochet. Om de diverse protestacties te coördineren werd op initiatief van een aantal organisaties een antifascistisch front opgericht. Er werd een beginselverklaring goedgekeurd waarin het AFF zich ertoe verbond om te strijden 'tegen het fascisme als ideologie, en tegen de krachten die het fascisme in zijn geheel of in delen ervan in de samenleving willen invoeren.' Volgens deze beginselverklaring is het fascisme een product van de kapitalistische samenleving en is de antifascistische strijd onlosmakelijk verbonden met de strijd tegen het kapitalisme, waar ook ter wereld. Een tweede punt is het streven naar democratische besluitvorming, vrijheid van meningsuiting en de reactie tegen alle vormen van discriminatie. De beginselverklaring eindigt met de doelstellingen van het AFF: enerzijds bewustmaking en anderzijds druk uitoefenen en de massa mobiliseren. Extreemrechtse groepen als de Vlaamse Militanten Orde (VMO) en Were Di werden specifiek geïdëeëld.

Bij aanvang was het AFF een front van progressieve organisaties zoals het ABVV-gewest Antwerpen, ACOD-gewest Antwerpen, BSP-federatie Antwerpen, lokale BSP-afdelingen, communistische en kleinlinkse partijen en organisaties, landcomités zoals Casa Chile en het Griekenlandcomité, migrantengroeperingen, vrouwenverenigingen, culturele organisaties ... Ook het Onafhankelijkheidsfront en verenigingen van oud-politiek gevangenen uit de Tweede Wereldoorlog speelden het belangrijke rol binnen het AFF. Een zestigtal organisaties ondertekenden de beginselverklaring. Verantwoordelijk uitgever van de eerste AFF-pamfletten en een van de drijvende krachten was Frans Lauwers, ACOD-ssecretaris voor de gemeentediensten.

Het bekendst was het AFF van haar betogingen (in 1978, 1982, 1989, 1991 ...), maar het AFF organiseerde ook informatieavonden, antifascistische stadswandelingen en optredens zoals *Artiesten tegen fascisme*. Vanaf de jaren 1977-1978, ten gevolge van de economische crisis en de inperking van de syndicale rechten, werd de aanwezigheid en de rol van vakbondsmilitanten binnen het AFF groter. De betoging op 4 december 1982, die eindigde in een fysieke confrontatie met de VMO, bezorgde het AFF een kwalijke reputatie in bepaalde kringen. Vooral in de pers werd de associatie benadrukt tussen AFF-betogingen en rellen. Rond die tijd werd het AFF meer en meer een aantrekkingspool voor onafhankelijken die actief wilden zijn in de antifascistische strijd en die al vlug de actieve kern van het AFF gingen uitmaken. De besluitvorming werd echter nog gedragen door de organisaties, maar door de verschillende visies op strategie en tactiek werd het zoeken naar consensus moeilijker. Vanaf midden de jaren 1980 haakten verschillende organisaties af.

Begin jaren 1990 werd het AFF omgevormd in een ledenorganisatie. Het kleinere AFF lag aan de basis van bredere samenwerkingsverbanden, zoals Antwerpen Helemaal Anders dat tot zesduizend betogers mobiliseerde. Ook het 8 Mei Collectief ontstond mede op initiatief van het AFF. Vanaf dan kristalliseerde de werking van het AFF zich vooral rond de uitgave van het tweemaandelijks tijdschrift *Verzet*. Het tijdschrift kende een redelijk succes dat, buiten de sympathie voor het AFF, toe te schrijven was aan de vlot geschreven en goed gedocumenteerde artikelen over extreemrechts en over antifascisme. De kern met actieve militanten verkleinde en verouderde. Jongeren vonden eerder de weg naar de andersglobalistenbeweging en naar nieuwe vormen van actie- en informatieverspreiding zoals

Indymedia op het internet. Omdat onvoldoende medewerkers klaar stonden om de toenmalige redactie- en lay-outploeg op te volgen, stopte het AFF na negentien jaargangen met de publicatie van het tweemaandelijks blad *Verzet*. Het laatste nummer verscheen in de zomer van 2000 en bevatte een fotoverslag van de Lenteparade van het 8 Mei Collectief, een voorpublicatie uit *Wat het Vlaams Blok verzwijgt*, de volledige campagneagenda van het Vlaams Blok voor de gemeenteraadsverkiezingen in het najaar, en voorts boekbesprekingen en kortere bijdragen over binnen- en buitenland. Vanaf dan verscheen enkel nog een jaarlijkse nieuwsbrief, met als vaste rubriek een verantwoording van de uitgaven het voorbije jaar, bekostigd met de giften die het AFF bleef krijgen. De AFF'ers en de redactieploeg van *Verzet* onderhielden nog wel een goed gedocumenteerde en informatieve website. Sinds 20 februari 2005 is die website vervangen door een weblog.

Het archief

Het archief van het Anti-Fascistisch Front documenteert de werking en organisatie van deze vereniging. Daarnaast vindt men in het archief veel informatie over extreemrechts, fascisme en antifascisme op lokaal, regionaal en zelf internationaal niveau.

Verwante beschrijvingseenheden

Een tweede deel van het archief van het AFF is terug te vinden in archief nr. 505 Fons Van Cleempoel.

Voorwaarden voor raadpleging

Het archief is raadpleegbaar mits toestemming van de dienstdoende archivaris.

PLAATSINGSLIJST

- 1-3. Verslagen, omzendbrieven, pamfletten
AFF-vergaderingen
1977,1985-1999 3 liassen
 1. 1977, 1985-1999
 2. 1988-1991
 3. 1992-1996
4. Omzendbrieven, pamfletten, brochures
“Oproepen AFF”
1980-1998 1 lias
- 5-11. Briefwisseling
1990-1998 7 liassen
 5. A-C
1992-1998
 6. D-E
1990-1998
 7. F-K
1993-1998
 8. L-P
1994-1997
 9. Q-T
1991-1996
 10. U-V
1992-1997
 11. W-Z
1990-1996
12. Briefwisseling, lijsten
Algemene briefwisseling met organisaties en individuen (binnen- en buitenland)
1990-1998 1 lias
13. Briefwisseling, notities, kasstukken
Briefwisseling (individuen). Bestelling materiaal voor organisaties
1992-1999 1 lias
14. Briefwisseling
Reacties ivm. met Verzet en AFF
1990-1998 1 lias
15. Onderwerpsmap
Antifascisme België: AFF-kernen, School zonder Racisme, antiracismecomités
1991-1998 1 lias
16. Onderwerpsmap
Antifascisme en antiracisme in België : aankondigingen acties + vraag tot deelname
1990-1999 1 lias

	1985-1995	1 lias
29.	Knipsels
Algemeen over fascisme, racisme, etc.
s.d.	1 lias
30.	Knipsels
Antifascisme en antiracisme in België (o.a. Antwerpen) en de jongerenmars
s.d.	1 lias
31.	Knipsels
Extreem-rechts in België: Vlaams Blok, andere groeperingen, rechtszaken
s.d.	1 lias
32.	Knipsels
Migranten; cordon sanitaire
s.d.	1 lias
33.	Knipsels
Beleid: federaal, regionaal, stedelijk ; België: migranten, cordon sanitair, amnestie
s.d.	1 lias
34.	Knipsels
Fascisme en antifascisme in Europa (excl. België)
s.d.	1 lias
35.	Knipsels
Fascisme en antifascisme in Europa : dossiers Europa en niet-Europese landen
s.d.	1 lias
36.	Knipsels
Duitsland : WO II
s.d.	1 lias
37.	Documentatiemap
Tijdschriften en pamfletten van uiterst-rechts
s.d.	1 lias
38.	Ingekomen stukken
"Wachtende"
1999	1 omslag
39.	Lijsten, notities
Adressen
s.d.	1 pak
40.	Ontwerpen
Voor oproepen, pamfletten, Muurkrant, AFF-Nieuwsbrief
s.d.	1 pak

41.	Onderwerpsmappen Thematisch klassement: beleid s.d.	6 (hang)mappen
42.	Onderwerpsmappen Thematisch klassement: beleid s.d.	8 (hang)mappen
43.	Onderwerpsmappen Thematisch klassement: beleid s.d.	8 (hang)mappen
44.	Onderwerpsmappen Thematisch klassement: extreem-rechts s.d.	3 (hang)mappen
45.	Onderwerpsmappen Thematisch klassement: extreem-rechts s.d.	6 (hang)mappen
46.	Onderwerpsmappen Thematisch klassement: racisme s.d.	6 (hang)mappen
47.	Onderwerpsmap Thematisch klassement: racisme s.d.	1 (hang)map
48.	Onderwerpsmappen Thematisch klassement: racisme s.d.	6 (hang)mappen
49.	Onderwerpsmappen Thematisch klassement: varia s.d.	3 (hang)mappen
50.	Onderwerpsmappen Thematisch klassement: varia s.d.	5 (hang)mappen
51.	Onderwerpsmappen Thematisch klassement: varia s.d.	6 (hang)mappen
52.	Onderwerpsmap “te klasseren” (in het thematisch klassement) s.d.	1 pak
53.	Brochures Van het AFF	

	s.d.	1 omslag
54.	Onderwerpsmap Hand in Hand 1996-2000	1 pak
55.	Ingekomen stukken "Archief te klasseren" 1999-2000	1 pak
56.	Ingekomen stukken "Archief te klasseren" 1999-2000	1 pak
57.	Varia/ diverse losse stukken. [198.-199.]	1 omslag

Uitgelicht naar de Bibliotheek

- Vezet AFF Info (4 archiefdozen)
- Antenne, MRAX-Info, Kink, Fakkeltjeskrant, De Roze Draad, Coulissen (1 archiefdoos)
- Ras l'front (Frankrijk), Searchlight (Verenigd Koninkrijk), Fighting Talk (Verenigd Koninkrijk), Nazi's Out (Verenigd Koninkrijk), Blokbusters Info, Résistances (1 archiefdoos)
- Actieblad Ravage (Nederland) (2 archiefdozen)
- Communistische Tribune de Strijd, Magik (ABVV-jongeren), Het huis van Palmyra, De Waarheid, Aurora, Lange Wapper, Casablanca, Kleintje Muurkrant (1 archiefdoos)
- UVV Info, Aktief, Pogen (1 archiefdoos)
- De Nar (Anarchistisch Actieblad), Oxfam-Nieuws, Charta '91 (1 archiefdoos)
- 1 map met losse tijdschriftnummers divers, 1 map met bibliothecalia divers (1 archiefdoos)

Uitgelicht naar Beeld & Geluid

1 archiefdoos iconografisch materiaal: stickers, postkaarten, t-shirt, badges

en

- 18 tentoonstellingkaders met pentekeningen over het leven in de concentratiekampen
- 1 map over het concentratiekamp Mauthausen
- Affiches
- Foto's